

Kursplan

för kurs på grundnivå

Flerspråkighet och kunskapsutveckling i förskolan
Multilingualism and the Development of Knowledge in Preschool

15.0 Högskolepoäng
15.0 ECTS credits

Kurskod:	CT1160
Gäller från:	HT 2010
Fastställt:	2010-08-23
Institution	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Huvudområde:	Tvåspråkighet
Fördjupning:	GXX - Grundnivå, kurs/er som inte kan klassificeras

Beslut

Kursen inrättades av Humanistiska Fakultetsnämnden 2009-09-30. Kursplanen fastställd av styrelsen vid Centrum för tvåspråkighetsforskning 2010-08-23.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Verksam som förskollärare; antagen av Skolverket.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
FLER	Flerspråkighet och kunskapsutveckling i förskolan	15

Kursens innehåll

Kursen vänder sig till verksamma förskollärare. Inledningsvis diskuteras språklig och kulturell mångfald i dagens samhälle. Genom övningar uppmärksammas de studerande på sin egen sociokulturella bakgrund samt sina värderingar och förhållningssätt. Flerspråkighet i förskolan belyses ur skilda aspekter. Särskilt fokus läggs på den parallella utvecklingen av modersmål och svenska. Vi kommer att studera olika organisationsmodeller för förskolans verksamhet och på vilka sätt dessa kan bidra till flerspråkig utveckling.

En central frågeställning i kursen gäller arbetet kring barnens språk- och kunskapsutveckling, inklusive matematiskt och logiskt tänkande utifrån förskolans styrdokument. Vi utgår från didaktiska verktyg som stöder barnets utveckling och kommer bl.a. att uppmärksamma kreativa berättelser, samtal, bild och lek – med särskilt fokus på matematisk begreppsbyggnad och den tidiga litteracitetens utvecklingen ur ett flerspråkigt perspektiv.

I de didaktiska verktygen ingår även digitalt berättande som en del av det vidgade textbegreppet. Kursen föreslår också analysinstrument för att följa barnets språk- och kunskapsutveckling och diskuterar den språksyn som olika instrument bygger på. Dessa kan utgöra underlag för fortsatt uppföljning, dokumentation och utvärdering.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs ska studenten kunna
-tillämpa och utgå från didaktisk teori, aktuell forskning om barns språk- och kunskapsutveckling och förskolans styrdokument i såväl planering, ge-nomförande och utvärdering som i analys av verksamheten, i syfte att skapa optimala förutsättningar för alla barns språk- och kunskapsutveckling

- följa, analysera, utmana och stötta barns språkutveckling utifrån analysin-strument anpassade till flerspråkiga barn
- utmana och stötta barnens matematiska och logiska tänkande utifrån läro-planens mål och riktlinjer
- motivera val av arbetsätt och material för att främja de flerspråkiga barnens lärandeprocesser utifrån kunskaper om språksocialisation
- redogöra för litteracitetsbegreppets innebörd och relevans och koppla detta till verksamheten
- arbeta med digitalt berättande i sin egen verksamhet

Undervisning

Undervisningen sker i form av seminarier och föreläsningar.

Kunskapskontroll och examination

Löpande skriftliga och muntliga uppgifter under kursens gång, såväl enskilt som i grupp.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan.

Kurslitteratur

Abrahamsson, Niclas (2009), Andraspråksinläring. Lund: Studentlitteratur. (305 s.; läses enl lärares anvisning)

Andersson, P., Berg Svantesson, E., Fast C., Roland, K. och M. Sköld (2000), Spökägget. Att läsa och skriva i förskola och skola. Natur och Kultur. (70 s.)

Aronsson, Lena (2006), Bedömning i förskolan. I: Symposium 2006 - Bedömning, flerspråkighet och lärande. Nationellt centrum för svenska som andraspråk, Stockholms universitet. (19 s.) Artikeln finns att hämta på följande länk:

http://www.andrasprak.su.se/content/1/c6/06/43/81/2006_2_Aronsson.pdf

Axelsson, Monica (2002), Minoritetsspråkselevens språk- och kunskapsutveckling. En forskningsöversikt. Kap. 4 i Axelsson, M., Lennartson-Hokkanen, I. & M. Sellgren, Den röda tråden. Utvärdering av Stockholms stads storstadssatsning □ målområde språkutveckling och skolresultat. Stockholm: Språkforskningsinstitutet. (s. 19-60)

Axelsson, Monica (2005), Litteracitetsutveckling i Stockholms flerspråkiga förskolor. Kap 2 i Axelsson, M., Rosander, C. & M. Sellgren: Stärkta trådar □ flerspråkiga barn utvecklar språk, litteracitet och kunskap. Stockholm: Språkforskningsinstitutet. (s.19-98)

Benckert, S., Håland, P. och K. Wallin (2008), Flerspråkighet i förskolan □ ett referens- och metodmaterial. Myndigheten för skolutveckling. (182 s.)

Björklund, Camilla (2009), En, två, många □ om barns tidiga matematiska tänkande. Stockholm: Liber. (164 s.)

Doverborg, E. och G. Emanuelsson (2006), Små barns matematik. Erfarenheter från ett pilotprojekt med barn 1-5 år och deras lärare. Nationellt Centrum för Matematikutbildning, Göteborgs universitet. (176 s.)

Fast, Carina (2008), Literacy i familj, förskola och skola. Lund: Studentlitteratur. (168 s.)

Gibbons, Pauline (2006), Stärk språket, stärk lärandet. Uppsala: Hallgren och Fallgren Studieförlag AB. (208 s.)

György Ullholm, Kamilla (2005), Språkval i familjen. Invandrare & Minoriteter, nr. 3, s. 9-12.

Jönsson, Karin (red.) (2009), Bygga broar och öppna dörrar. Att läsa, skriva och samtala om texter i förskola och skola. Stockholm: Liber. (s. 34-84, 148-190)

Lindberg, Inger (2002), Myter om tvåspråkighet. I: Språkvård, nr 4, s. 22 □ 28.

Naucler, Kerstin (2000), □□sen det blev svårare och svårare□ □ om turkiska och svenska barns socialisation inför skolstarten och deras läsförståelse i år 4.. I: Åhl, H. (red.): Svenskan i tiden □ verklighet och visioner. Nationellt Centrum. HLS förlag. (s. 225-243)

Ringquist, Anne Charlotte (2005), Människan socialt och kulturellt. Stockholm: Liber. (kap. 1-6 s. 3 □ 101).

Rosander, Carin (2005), Performansanalysen som redskap - barnets språkutveckling och pedagogens arbete. Kap. 3 i Axelsson, M., Rosander, C. & M. Sellgren: Stärkta trådar □ flerspråkiga barn utvecklar språk, litteracitet och kunskap. Stockholm: Språkforskningsinstitutet. (s.100-199)

<http://spica.utv.miun.se/lasaochskriva/> Webbplatsen Läsa & Skriva (2007). Ett samarbete mellan Myndigheten för skolutveckling och Institutionen för utbildningsvetenskap vid Mittuniversitetet i Härnösand.

Referenslitteratur:

Thisner, Annika (2007), Matte på burk. En arbetsmetod för förskolan. Sveriges Utbildningsradio AB. (96 s.)

Dessutom kan ytterligare kopierat material (max. 100 sidor) tillkomma, som tillhandahålles av lärare efter kursstart.